

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 15 september 2021

Zaak: 667221

Portefeuillehouder: David de Jong

Opsteller: Anika van Leeuwen

Contactgegevens: anika.vanleeuwen@midden-groningen.nl

Stukken ter inzage: Lokaal Preventieakkoord Midden-Groningen

Onderwerp: Raadsvoorstel vaststellen Lokaal Preventieakkoord Midden-Groningen

1. Voorstel

- Het Lokaal Preventieakkoord Midden-Groningen vast te stellen.
- Het uitvoeringsbudget van €40.000 per jaar, voor de periode 2022 en 2023, beschikbaar te stellen voor implementatie van het Lokaal Preventieakkoord.

2. Inleiding

Het Lokaal Preventieakkoord (LPA) van Midden-Groningen is opgesteld samen met inwoners van de gemeente en lokale partijen die zich willen inzetten voor het terugdringen van problematisch alcohol- en middelen gebruik, roken en overgewicht in onze gemeente.

In Midden-Groningen hebben we gezamenlijk gekeken waar wensen en behoeften lagen, en waar de grootste gezondheidswinst behaald kan worden. Naar aanleiding van input van velen (zogenoemde stakeholders) zijn we tot een plan gekomen met gezamenlijke ambities om een gezonde leefstijl te stimuleren, en waar mogelijk mensen te ondersteunen om ongezond gedrag om te buigen.

Daarbij is gekeken hoe we zaken efficiënt kunnen aanpakken, door bij bestaande activiteiten en bestaand beleid aan te haken. Ook is gekeken hoe we ons kunnen richten op onderliggende oorzaken van gezondheidsverschillen, die bijdragen aan het maken van gezonde of ongezonde keuzes. Veel problemen houden verband met elkaar en kunnen alleen in samenhang effectief aangepakt worden. Samenhangend beleid en integrale samenwerking tussen de gemeentelijke domeinen is hierin van belang.

Vanuit het Lokaal Preventieakkoord wordt na accordering in november 2021, in 2022 en 2023 een uitvoeringsbudget vanuit het Ministerie van VWS beschikbaar gesteld. Voor de gemeente Midden-Groningen betreft dit tweemaal een budget van €40.000. Hoewel onze gemeente het geld beheert, is het de bedoeling dat vooral de belanghebbenden invloed hebben op waar dit aan wordt besteed.

3. Publiekssamenvatting

Samen met inwoners van de gemeente en lokale partijen worden de komende jaren binnen het Lokaal Preventieakkoord aanvullende afspraken op ons reguliere gezondheidsbeleid gemaakt om:

- problematisch alcohol- en middelen gebruik;
- roken;
- overgewicht in onze gemeente terug te dringen.

Na vaststelling is het Lokaal preventiekoord via www.officielebekendmakingen.nl te raadplegen en zal deze ook in de Regiokrant worden vermeld.

4. Bevoegdheid van de Raad

De raad heeft budgetrecht en bepaalt of het wil instemmen met het beschikbaar stellen van het uitvoeringsbudget van tweemaal €40.000 voor het Lokaal preventieakkoord. Voor het Lokaal Preventieakkoord is de omarming ervan door het college én de gemeenteraad een ultieme bevestiging van het draagvlak voor de preventieplannen.

5. Beoogd effect

Vanuit het Lokale Gezondheidsbeleid zijn de volgende ambitie en doelen opgesteld, die we vanuit regulier gezondheidsbeleid en met een aanvulling daarop vanuit het LPA willen bereiken waar het gaat om roken, overgewicht en alcohol/middelenmisbruik:

Ambitie: We faciliteren alle inwoners van Midden-Groningen met een sterke basis voor gezondheid door (preventieve) zorg en passende voorzieningen. Op die manier verkleinen we (het risico op) fysieke en mentale gezondheidsproblemen.

Doelstellingen individuele leefstijl:

- Het terugdringen van het percentage inwoners dat rookt en begint met roken
- Het terugdringen van het percentage inwoners met overgewicht
- Terugdringen problematisch alcohol- en middelengebruik bij onze inwoners

Onze ambitie is om duurzame samenwerking tussen partijen te laten ontstaan en binnen die samenwerking een aantal goede initiatieven te helpen vormgeven die bijdragen aan het verbeteren van de gezondheidssituatie van de inwoners van Midden-Groningen.

6. Historische context

De aanleiding is het Nationaal Preventieakkoord van 2018, waarin meer dan 70 publieke en private partijen zich verenigden in de wens tot het bereiken van meer gezondheidswinst onder de Nederlandse bevolking, door het terugdringen van roken, alcoholgebruik en overgewicht. Een Lokaal Preventieakkoord is een concrete vertaling van de doelen uit het Nationaal Preventieakkoord naar de lokale situatie, en wordt opgesteld met inwoners, organisaties en bedrijfsleven uit de gemeente.

7. Argumenten

De gemeente Midden-Groningen heeft te kampen met bovengemiddelde problemen op het

gebied van overgewicht, bewegen en armoede. Hier wordt door diverse partijen op ingezet via reguliere werkzaamheden en beleid, maar het leidt nog niet altijd tot de gewenste resultaten. Straks wordt binnen het Lokaal Preventieakkoord in brede context samengewerkt om de problematiek gezamenlijk te (h)erkennen, informatie te delen en initiatieven op te zetten die roken, problematisch alcohol en middelengebruik en overgewicht tegengaan. Dit zorgt voor een extra impuls op de voor Midden-Groningen toch wel (zie bijvoorbeeld de Gezondheidsmonitor volwassenen 2021 van de GGD) zorgwekkende cijfers op leefstijl gerelateerde problematiek.

8. Kanttekeningen en risico's

- Voor het slagen van het Lokaal Preventieakkoord is het belangrijk om een helder proces in te richten voor besteding van het jaarlijkse budget (onder gemeentelijk beheer), evaluatie en monitoring, de overlegstructuur en -frequentie.
- De gemeente Midden-Groningen is slechts één van de partijen die deelneemt aan het Lokaal Preventieakkoord en heeft dus evenveel zeggenschap over de afspraken in het akkoord als de andere betrokken partijen. De resultaten en uitkomsten van het akkoord zijn daardoor grotendeels afhankelijk van de keuzes en inzet van de verschillende partijen.

9. Financiële paragraaf

In 2021 is er een voorbereidingsbudget beschikbaar gesteld van €9600,00 dat via de VNG, vanuit het Ministerie van VWS aan Midden-Groningen is toegekend. Voor dit bedrag hebben wij de GGD-Groningen gevraagd het voorbereidingstraject met de stakeholders op te zetten en te begeleiden. Dit heeft geresulteerd in het plan dat nu voor u ligt. Het voortraject dient op 8 november 2021 te zijn afgerond. Daarna zullen wij in aanmerking komen voor een uitvoeringsbudget.

Het uitvoeringsbudget wordt dan beschikbaar gesteld via een specifieke uitkering (SPUK). Dit is afhankelijk van het inwonersaantal en zou voor onze gemeente op € 40.000 uitkomen in 2022 en 2023.

10. Communicatie

Na vaststelling zal er via diverse kanalen worden gecommuniceerd over het Lokaal Preventieakkoord. Er komt een vermelding in de Regiokrant en we willen een Kick-off meeting organiseren en daarmee wat publiciteit genereren.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdspad)

Het Lokaal preventieakkoord is tot stand gekomen in samenspraak met een diverse groep sportaanbieders, maatschappelijke partijen, diverse beleidscollega's, de GGD en inwoners van de gemeente. Na vastlegging van dit akkoord zal met de deelnemers van het akkoord een sessie worden georganiseerd om afspraken te maken over het oprichten van een klankbordgroep. Hiermee zal de verdere werkwijze worden bepaald. De opgedane ervaring met het Lokaal Sportakkoord kunnen we hiervoor gebruiken. Het doel is om z.s.m. na de officiële ondertekening in november de eerste initiatieven vanuit de deelnemers in 2022 te kunnen gaan financieren.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Secretaris

Bijlagen:

1. Lokaal Preventieakkoord Midden-Groningen